

Påverkansanalys - bekämpningsmedel från jordbruk i Örebro län

4 oktober 2019 – Lindsay Gateman

Länsstyrelsen
Örebro län

Örebro län

Länsstyrelsen
Örebro län

Användning av växtskyddsmedel

Område	Grödareal (ha)	Behandlade areal (%)	Mängd	
			ton	kg/ha
Örebro	93 265	60	26,2	0,47
Skåne	426 066	69	400,4	1,36
Sverige	2 396 801	46	754,3	0,69

Källa: SCB statistik för 2016/2017

Vad vet vi om bekämpningsmedel i vårt vatten?

- Ingår inte i nationell miljöövervakning
- Analyser av råvatten från huvudansvariga för vattentäkter
- Finns ingen återkommande provtagning inom RMÖ, men screening insatser har genomförts
 - Screening i NÖVD 2007
 - Regional uppföljning 2008/2009
 - Regional screening 2011
 - NVs screening 2015 – 2 vattendrag

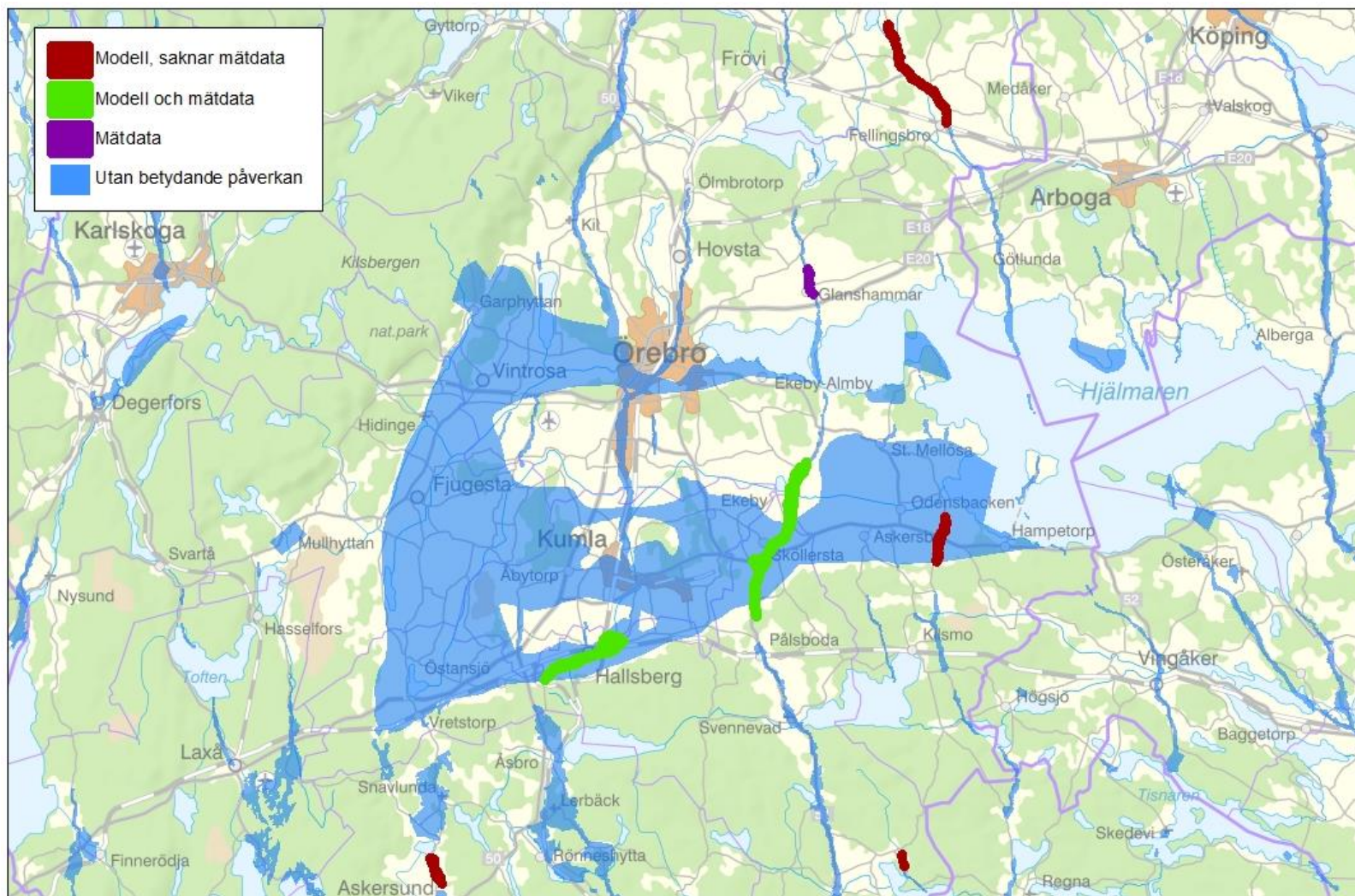
Påverkansanalys

- Bedöma betydande påverkan
 - Alla (männsliga) påverkanskällor, som ensamma eller tillsammans med annan påverkan kan bidra till eller riskerar att bidra till att god status inte nås, ska sättas till betydande.
- Vad innebär det praktiskt?
 - Metoder och nationella möten för att diskutera och ensa oss
 - Stort detektiv arbete på länsnivå
 - Samlade underlag i GIS och gjord bedömning en förekomst i tagit
 - Underlag om växtskyddsmedel från jordbruk från CKB för grundvatten och ytvatten

Påverkansanalys - grundvatten

- Modellen pekade ut 11 grundvattenförekomster
- 3 sedimentär bergförekomster togs inte med
 - Stora förekomster
 - Under mäktiga jordlager
- 2 sand och grusförekomster togs inte med
 - Har provtagits utan att bekämpningsmedel har detekterats

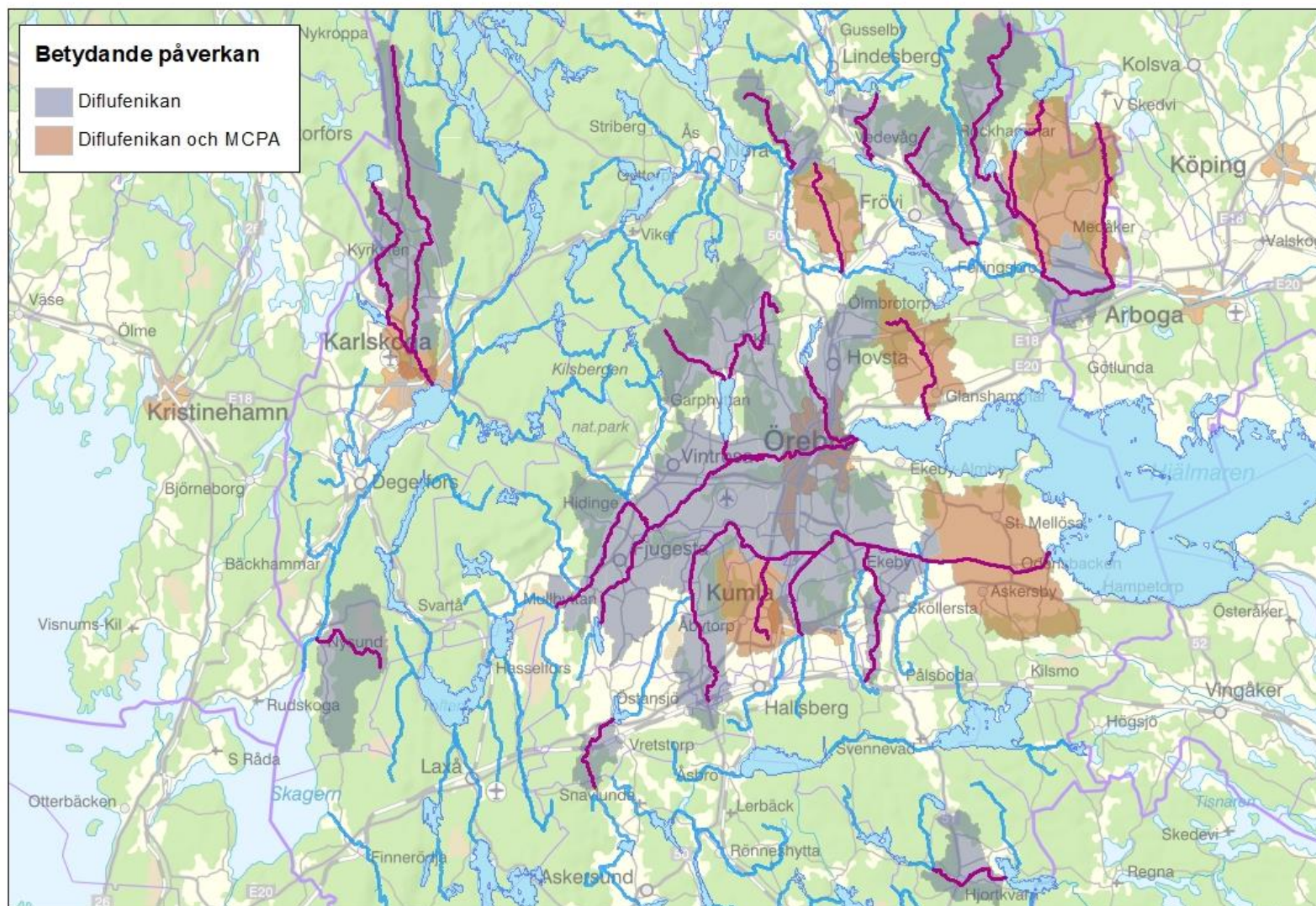
Betydande påverkan - grundvatten

Påverkansanalys - ytvatten

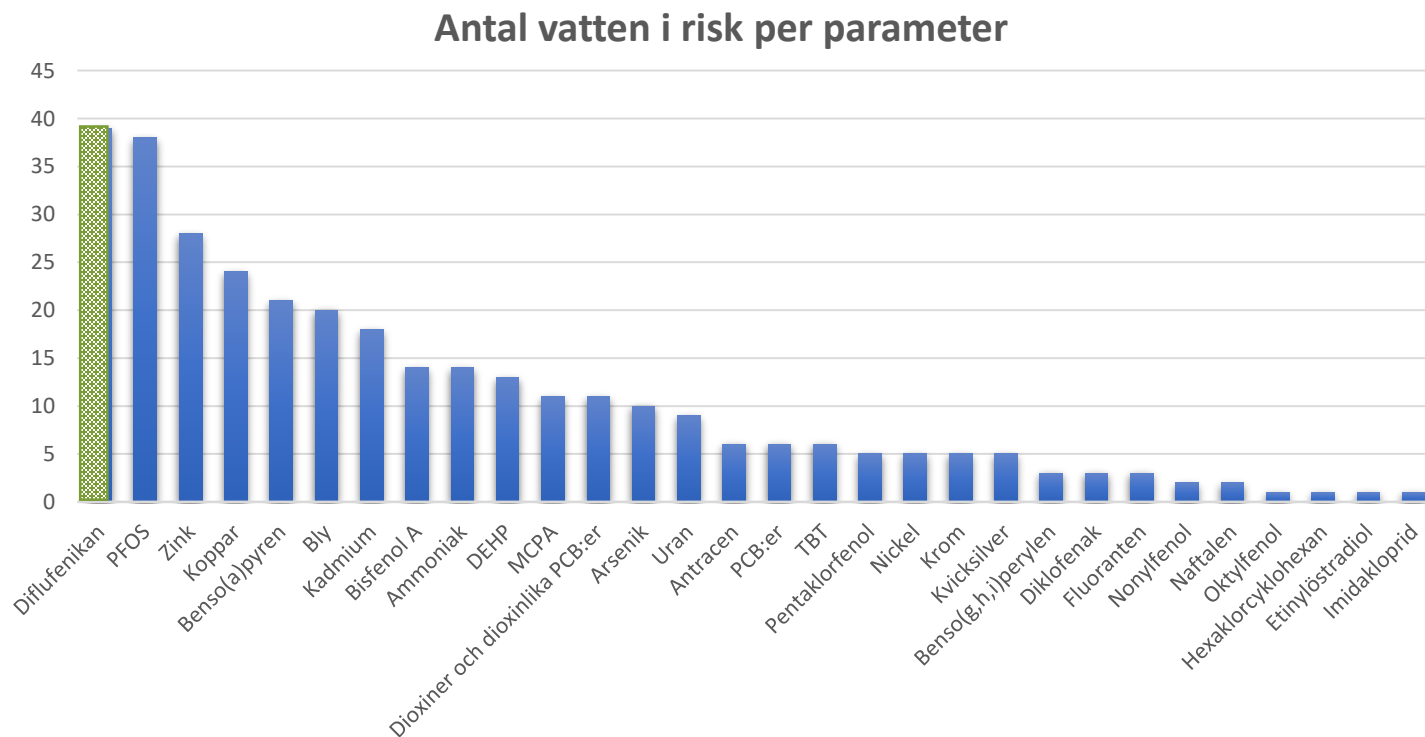
- Modellen pekade ut 56 ytvattenförekomster
 - 44 förekomster för diflufenikan
 - 12 förekomster för diflufenikan och MCPA
- Sjöar togs bort som orimliga
- Kollade mot jordbruksblock i GIS om resterande var rimliga
- Hade inte tillgång till sammanställning av mätdata

Betydande påverkan - ytvatten

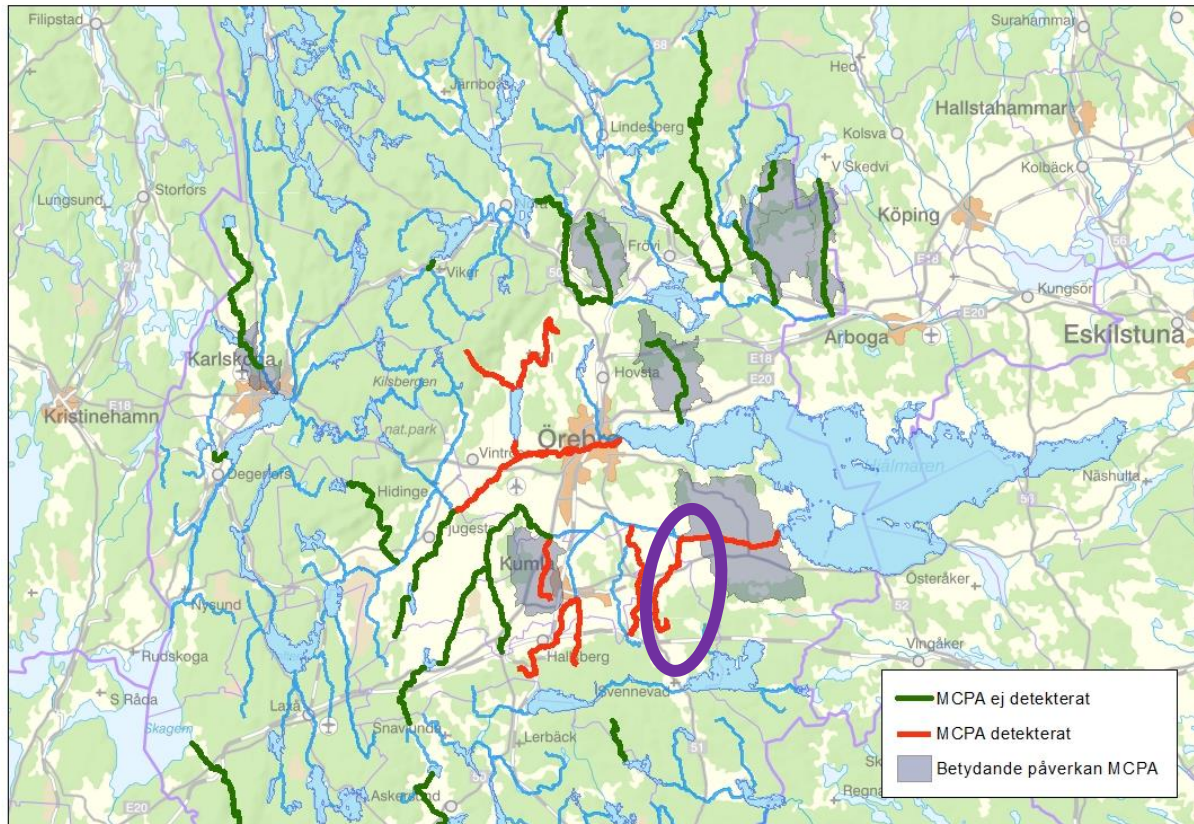
Diflufenikan i ytvatten

- Diflufenikan i risk i 39 vattenförekomster
 - Analyserats 79 gånger sedan 2003 och aldrig detekterats
 - Enstaka mätningar / år – tillräckligt representativ?
 - Känns ändå inte helt rimligt

MCPA i ytvatten

- MCPA i risk i 10 vattenförekomster
 - Analyserats 102 gånger sedan 2003 och detekterats 26 gånger
 - En mätresultat låg över gränsvärdet – förekomsten pekades inte ut enligt modellen

Vad gör vi nu?

- Vattenförvaltningsarbete
 - Åtgärdsförslag - övervakningsbehov
- Nytt RMÖ-program tas fram
 - Behöver vi regelbunden övervakning av bekämpningsmedel?
 - Hur övervakar vi för att få representativ och tillförlitligt underlag?
- Diskuterat provtagningsprojekt i samarbete med jordbruksenheten.
- Planerar översyn av vattenskyddsområden i länet
 - Få igång dialog med kommunerna angående behov av revidering och inrättande
 - Bättre bild över risker i länet
 - Viktigt nu när den generella tillståndsplikten har fasats ut

Länsstyrelsen
Örebro län

Lindsay Gateman

Länsstyrelsen i Örebro län

Vatten och naturmiljöenheten

Lindsay.Gateman@lansstyrelsen.se

010-224 87 82

Länsstyrelsen i Örebro län
Stortorget 22, 701 86 Örebro
010-224 80 00
orebro@lansstyrelsen.se
www.lansstyrelsen.se/orebro